

การแพร่กระจายของความเชื่อเรื่องกุมารทอง

Preliminary Study on the Spread of Thai Kumanthong Belief

WU Shengyang¹

บทคัดย่อ

ในประเทศไทย ผู้คนมีความเชื่อเกี่ยวกับกุมารทองอย่างแพร่หลาย เนื่องจากคนไทยมีความเชื่อในเรื่องของภูตผีและส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ รวมทั้งอิทธิพลของสื่อมวลชนที่นำเสนอเรื่องนี้อย่างต่อเนื่อง ยิ่งทำให้ความเชื่อเกี่ยวกับกุมารทองแพร่หลายทั้งในประเทศไทยและต่างแดน สำหรับประเทศไทยจึงเป็นอีกหนึ่งในนั้นที่รับรู้เรื่องราวเกี่ยวกับกุมารทอง เนื่องจากคนไทยมีความเชื่อในเวทมนตร์และภูตผี เช่นเดียวกัน รวมทั้งความสัมพันธ์และการติดต่อกันอย่างแน่นแฟ้นระหว่างไทยและจีน ยิ่งทำให้ความเชื่อในเรื่องนี้แพร่หลายในจีนได้ง่ายขึ้น อย่างไรก็ตาม พื้นฐานทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันทำให้ความเชื่อเกี่ยวกับกุมารทองในสังคมไทยและจีนแตกต่างกัน และมีอัตลักษณ์ของตนเอง

คำสำคัญ: กุมารทอง ความเชื่อ

¹ WU Shengyang ศาสตราจารย์ ภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยภาษาและการค้าต่างประเทศ匡匡 สาธารณรัฐประชาชนจีน

HOU Huimin and LIU Minhui นักศึกษารุ่น 2009 ภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยภาษาและการค้าต่างประเทศ匡匡 งานวิจัยชั้นนี้ได้รับทุนสนับสนุนการวิจัยจากโครงการทดลองปฏิบัติด้วยแนวโน้มคิดสร้างสรรค์ระดับอุดมศึกษาแห่งมหาวิทยาลัย匡匡 ปี 2012 (Project 1184612005)

Abstract

Kumanthong belief is popular in Thailand, due to Thai belief in ghost and Buddhism and the role of mass media. China has become a key point in the spread of such belief outside Thailand, for its witchcraft culture and increasing intercourse with Thailand, and also shows its uniqueness as to the different cultural background.

Keywords: Kumanthong, Belief

บทนำ

กุமารทอง เป็นความเชื่อทางไสยศาสตร์ของไทยที่มีผู้นิยมบูชา กันอยู่ไม่น้อยในสังคมไทย ที่มาของกุมารทองมาจากการเลี้ยงภูตผีปีศาจไว้ใช้งาน ทั่วไปแล้วกุมารทองเป็นวิญญาณของเด็กผู้ชาย คนไทยบางคนเชื่อกันว่า วิญญาณของเด็กที่ตายในท้องแม่หรือที่เรียกว่า ตายทั้งกลมนั้น ไม่สามารถไปเกิดใหม่ได้ เนื่องจากเด็กพวgnีเสียชีวิต โดยการไปสะสมบุญไม่ทัน ในอดีต การทำกุมารทองมักหาศพที่ตายทั้งกลม และประโคนพิธีกรรมผ่าเอาศพทารกในท้องนั้นมาย่างไฟให้แห้งสนิทก่อนรุ่งอรุณ แล้วจึงลงรักปิดทองให้ทั่ว ด้วยเหตุนี้จึงเรียกว่า กุมารทอง

ต่อมาสภាទสังคมและวัฒนธรรมพัฒนามากขึ้น ทำให้การสร้างกุมารทองจากศพทารก

จริง ๆ น้อยลง มีการคัดแปลงกรรมวิธีการสร้างกุมารทองขึ้น โดยใช้ดินจากเจดีย์ป่าซ้ำบ้าง ไม่รักษาหัวหรือไม้มะยมบ้าง ไปจนถึงโลหะมาสร้างเป็นรูปกุมาร ปัจจุบันนิยมสร้างเป็นรูปเด็ก ลักษณะเป็นเด็กไวนิจ นุ่งโงกระเบนอย่างโบราณ และปลูกเศษตั้งจิต (กุมารทอง, 2556) ผู้ครรภาราทั้งหลายที่ได้นำเอากุมารทองมาเลี้ยงไว้เป็นลูกนั้น ถือว่าได้ให้ที่อยู่อาศัยแก่ วิญญาณเด็กเหล่านั้น กล่าวกันว่า ผู้บูชาจะเป็นผู้มีวิชาความที่สามารถบังคับวิญญาณเด็กมาใช้งาน ในขณะเดียวกัน ผู้บูชา ก็ต้องเลี้ยงดู กุมารทองเหมือนลูกของตน ต้องให้ช้ำน้ำ เช่นสรวงและสอนให้ทำบุญ หากปฏิบัติโดยดี กุมารทองก็จะช่วยค้าคุณ อาทิ ช่วยคุ้มครองเจ้าของและครอบครัวให้พ้นจากสิ่งไม่ดีทั้งหลาย

ช่วยให้ทำมาค้าขึ้น ไปจนถึงการเตือนภัยล่วงหน้าอีกด้วย และจะอยู่ติดตามเฝ้าระวังบ้านเรือนจากโจรผู้ร้ายและศัตรูไม่ให้มากล้ากระยหาลายปีที่ผ่านมา นอกจากประเทศไทยแล้วความเชื่อกุมารทองได้แพร่กระจายไปยังต่างประเทศ โดยเฉพาะพื้นที่ที่อยู่ใกล้กับประเทศไทย ได้แก่ มาเลเซีย อ่องกง มาเก๊า ไต้หวันและจีนแผ่นดินใหญ่ เป็นต้น

ปัจจุบันนี้ งานวิจัยเกี่ยวกับความเชื่อกุมารทองยังพบน้อย ผู้ศึกษาข้างไม่สามารถถักนพบพผลงานวิจัยได ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับกุมารทองในประเทศไทย แต่เนื่องจากปรากฏการณ์นี้เป็นประเด็นที่น่าศึกษาค่อนกว่าผู้ศึกษาได้ศึกษาเหตุผลการแพร่กระจายของกุมารทองในประเทศไทย และได้ศึกษาประวัติเดิมกับเหตุผลที่กุมารทองได้แพร่กระจายในประเทศไทยอื่น ๆ โดยเฉพาะในประเทศไทย จากการศึกษาวิเคราะห์ ผู้ศึกษาพบว่าความเชื่อร่องไว้ ความเชื่อร่องพุทธศาสนารวมทั้งการเผยแพร่โดยสื่อมวลชนในยุคเทคโนโลยีขึ้นสูงเป็นปัจจัยสำคัญของการแพร่กระจายความเชื่อกุมารทอง

ความเชื่อเรื่องผีกับการทำเนิดและการแพร่กระจายของกุมารทอง

การทำเนิดกุมารทองของไทยนั้น มีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา เรื่องของกุมารทองถูกกล่าวถึงในวรรณกรรมเรื่อง บุนช้างบุนแพนซึ่งแต่งขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยา เรื่องได้เล่าถึงบุนแพนสงสัยว่าบรรยายจะฆ่าเขา เขายังได้มาบรรยายไปก่อน เวลานั้นบรรยายกำลังตั้งครรภ์อยู่ เขาย่าอาสาพารกในครรภ์นั้นมาทำเป็นกุมารทอง บุนแพนบูชาภูมารทองด้วยน้ำพระพุทธมนต์ และให้คนรับใช้จุดธูปเทียนบูชาภูมารทองทุกเช้าเย็น หวังว่าจะติวญญาณของทารกจะได้ช่วยคุ้มครองเขาในการออกรอบตั้งแต่นั้นมา ทุกครั้งที่บุนแพนนำภูมารทองติดตัวไปออกรอบก็จะทำให้ได้รับขัชชะจากศัตรู และสามารถเอาตัวรอดได้ในเวลาที่มีอันตราย เนื่องจากเรื่องบุนช้างบุนแพน เป็นนิทานที่สนุกสนานและเป็นนิทานเสภาที่ได้รับความนิยมให้แสดงในพิธีกรรมต่าง ๆ ของคนไทยในสมัยกรุงศรีอยุธยามากที่สุด (李文华: 《泰国文学史》[M] 社会科学文献出版社, 1998 年, 第 87 页) ทั้งยังเป็นวรรณกรรมที่สะท้อนให้เห็นถึงวิถีชีวิต และวัฒนธรรมของคนในสมัยนั้น ตัวละครในเรื่อง

บังกล่าวกันว่ามีตัวตนจริงในประวัติศาสตร์ด้วย จึงกล่าวได้ว่าเรื่อง บุนช้างบุนแพนมีบทบาท สำคัญในการช่วยเพร่กระจาดความเชื่อกุமารทอง วิธีการเลี้ยงกุมารทองในเรื่องบุนช้างบุนแพน ได้แพร่กระจากออกไป และมีคนจำนวนมาก เริ่มบูชาภูมารทองตามวิถีทางของบุนแพน โดยหวังว่าภูมารทองจะนำความสงบสุข และความมั่งคั่งให้แก่ตนเองเข่นกัน เนื่องจาก ประวัติศาสตร์ของไทยไม่พบการบันทึกใน ด้านความเชื่อเรื่องภูมารทอง ดังนั้น เรื่อง บุนช้างบุนแพนจึงถูกมองว่าเป็นการบันทึก ความเชื่อเรื่องภูมารทองที่เก่าแก่ที่สุด¹

ผู้ศึกษาเห็นว่า ความเชื่อภูมารทองนั้น น่าจะมีอยู่ก่อนที่เรื่องบุนช้างบุนแพนถูกแต่ง ขึ้นมา แต่เวลาดำเนินต่อเนื่องนั้นยากที่จะ หาข้อมูลมาอีกบาน ผู้ศึกษาจึงเห็นว่าความเชื่อ เรื่องภูมพิอ่าย่างแน่นแฟ้นและการแพร่หลาย ของความเชื่อเรื่องไสยาสาร์ในสังคมไทย เป็นปัจจัยที่สำคัญของการดำเนินภูมารทอง

คนไทยก็อ้วว่า มนุษย์นั้นประกอบด้วย ร่างกายซึ่งจะสูญเสียตามกาลเวลา กับวิญญาณ ซึ่งยังคงอยู่แม้ร่างกายได้สูญเสียไปแล้ว ผีคือ วิญญาณของผู้ที่ล่วงลับไปแล้ว นับเป็น ความเชื่อพื้นฐานที่สำคัญที่สุดของคนไทย

ไม่ว่าในชนบทหรือในเมือง ตั้งแต่สมัยโบราณ เป็นต้นมา ความเชื่อเรื่องผีมีความสำคัญต่อวิถี การดำเนินชีวิตของคนไทย คนไทยทั้งบุษชา และใช้ประโยชน์จากผี ซึ่งแบ่งเป็นประเภทพีดี และประเภทพีร้าย หากปฏิบัติถูกแลดี พีประเภทดี ก็จะคุ้มครองและช่วยเหลือมนุษย์ได้ อาทิ วิญญาณบรรพบุรุษก็เรียกว่า พีบรรพบุรุษ ใน ประเทศไทย ล้านบ้านของคนทั่วไปมักจะมี ศาลเจ้าที่ เพราะเชื่อกันว่า วิญญาณที่วนเวียน อยู่ในบริเวณที่ดินนั้น เป็นเจ้าของพื้นที่เดิม จะคุ้มครองคนรุ่นหลังหากคนรุ่นหลังบูชา เลี้ยงดูเป็นอย่างดี ส่วนพีประเภทร้ายจะทำร้าย มนุษย์ได้ แต่คนไทยก็บูชาเลี้ยงดูผีเหล่านี้ด้วย ความเชื่อว่าการทำเช่นนี้จะทำให้ผีเหล่านี้ ไม่มาถูก้ำรายตัวเอง

นอกจากปัจจัยความคิดพื้นฐานของ คนไทยแล้ว ในด้านปัจจัยภูมิศาสตร์ ประเทศไทยส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่มีอากาศร้อนชื้น ฝนตกชุกทำให้เกิดโรค ได้ง่าย เงื่อนไขการ รักษาพยาบาลในอดีตก็ไม่อื้ออำนวย คนเจ็บ จึงเสียชีวิตง่าย ปัจจัยเหล่านี้ทำให้คนไทย สมัยก่อนมักคิดว่าเป็นพระผีกระทำ ปัจจุบัน แม้ในหมู่ผู้คนที่ได้รับการศึกษาระดับสูงก็ยังคง มีความเชื่อว่า เรื่องผีไม่เชื่อไม่เป็นไร แต่อย่างหนอ

คนไทยเชื่อว่า คนทุกคนเกิดมาพร้อมกับสิ่งนามธรรมอย่างหนึ่งที่เรียกว่า “วัญญาณ” บางทีก็เรียกว่าวิญญาณ ซึ่งมีหน้าที่รักษาประคับประคองชีวิตและติดตามเจ้าของไปทุกหนทุกแห่ง ขวัญอยู่ในทึ้งตัวมนุษย์ สัตว์ และวัตถุธรรมชาติ เมื่อคนหาดผาดคลั่งตกใจ เจ็บป่วยหรือขำบ้าน ขวัญจะหนีออกจากร่างของคนได้ง่าย ๆ เพราะฉะนั้น คนไทยมักจะทำพิธีสู่ขวัญเพื่อเชิญขวัญที่หนีหายไปให้กลับมาอยู่กับตัว และเชื่อว่าเป็นการส่งเสริมพลังใจให้เข้มแข็ง มีสติและไม่ประน้ำทประเพณีสู่ขวัญทากันแทนทุกโอกาส ทั้งในมูลเหตุแห่งความดีและไม่ดี จัดขึ้นเพื่อแสดงความชื่นชมยินดี และเป็นการปลอบใจให้เจ้าของขวัญจากความลับตามมิตรหรือบุคคลที่ไป

พิธีสู่ขวัญเป็นพิธีสำคัญอย่างหนึ่งที่อยู่คู่กับวิถีชีวิตของคนไทย พิธีจะจัดขึ้นสำหรับบุคคลพิเศษ อาทิ ทารกแรกเกิด คนเจ็บป่วยเด็กที่จะโภนพมจุก ผู้ที่จะบวชเณร คนที่จะแต่งงาน เป็นต้น พิธีทำขวัญเด็กแรกเกิดมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง คนไทยเชื่อกันว่า ก่อนที่หญิงตั้งครรภ์จะคลอดลูก วิญญาณที่วนเวียนอยู่รอบ ๆ จะมุดเข้าไปอยู่ในครรภ์ จึงถือว่าผีเป็นผู้ริเริ่มของมนุษย์ ซึ่งจะทำใน

วันที่สี่หลังวันเกิดของเด็ก เวลาทำขวัญเด็ก หมอบขวัญจะพูดว่า “สามวันลูกผี สี่วันลูกคน” นี่แสดงให้เห็นว่า คนไทยถือว่า ขวัญหรือวิญญาณของเด็กแรกเกิดจะหนีออกจากร่างกายง่ายมาก

นอกจากนี้ คนไทยยังมีความเชื่อพิเศษเกี่ยวกับวิญญาณของเด็กที่ตายในท้องแม่ หรือที่เรียกว่า ตายทั้งกลม คนไทยที่เชื่อถือพระพุทธศาสนา Nikolayevich ซึ่งถือว่า มนุษย์เราเกิดมาแล้วก็ต้องทำบุญ เมื่อทำบุญไปแล้วจะได้รับพรตอบสนองไม่ช้าก็เร็ว ซึ่งเป็นกฏแห่งกรรม แต่ถ้าชาตินี้ได้สะสมบุญไม่พอ เมื่อตายไปแล้ว จะไม่สามารถไปเกิดใหม่สำหรับเด็กที่ตายในท้องแม่หรือที่เรียกว่า ตายทั้งกลมนั้น เนื่องจากว่าได้สะสมบุญไม่พอ คนไทยถือว่า วิญญาณของเด็กเหล่านี้จะวนเวียนอยู่บนโลกนี้ไม่สามารถไปเกิดใหม่เด็กเหล่านี้มุ่งหวังที่จะได้รับการดูแลและความเอาใจใส่ ถ้ามีผู้ใดบูชาและดูแลเด็กเหล่านี้อย่างดี ย่อมจะได้รับการตอบแทนจากกิริยาของเด็กเหล่านี้

คนไทยมีความเชื่อเรื่องกฎพิมพ์ นักจะเชื่อในเรื่องไสยศาสตร์ โดยเฉพาะในพื้นที่ชนบท ระดับชีวิตความเป็นอยู่ของชาวชนบท

ไทยคำ การรักษาพยาบาลล้าหลัง อนิ่ง ชนบท ห่างไกลจากศูนย์กลางอำนาจจริง ชาวชนบท มักจะถูกผู้ที่มีอิทธิพลในพื้นที่กดปั๊ดโดยไม่มีทาง ที่จะฟ้องร้อง เป็นต้น ปัจจัยเหล่านี้กระตุนให้ เกิดการแพร่กระจายของไสยศาสตร์ ซึ่ง ชาวชนบทนิยมพึงพาอำนาจหนែือธรรมชาติ ไสยศาสตร์ไม่เพียงแต่มีความสำคัญต่อ ชีวิตประจำวันของคนไทยเท่านั้น หากยังมี บทบาทสำคัญในการทำสังคมอีกด้วย

ในหนังสือเกี่ยวกับศิลปะแห่งสังคม- โบราณของไทยฉบับที่ก้าวไป ทุกครั้งเมื่อมี การยกกองทัพออกทำการบ้าน ผู้นำประเทศ ก็จะจัดพิธีไสยศาสตร์ เช่น พิธีตัดไม้ขั้นนาน พิธีละว่าเช่นไก่ เป็นต้น (ความรู้ประกอบ การเรียนวิชาภาษาไทย, 2556) ทหารชายของไทย นอกจากต้องเรียนวิชาฟื้นคืนความและ wary ไทยแล้ว ยังต้องเรียนวิชาทางด้านคากาอามอีกด้วย เพื่อคุ้มครองตัวเอง ในภาพยนตร์ไทยและ วรรณกรรมไทยมักมีเนื้อร้องสะท้อนให้เห็น ถึงคนไทยมีความเชื่อทางไสยศาสตร์มาก เช่น ในวรรณคดีเรื่องลิลิตพระลอ พระลอออกจากร วังไปหาพระเพื่อนพระแพงเพราฯ ได้ถูกทำ เส้นห่ายแฟด วิญญาณของทรงกินเรื่อง ชุมช้างชุมแพน ได้รับการบูชาและการดูแล

เป็นอย่างดีด้วยวิธีไสยศาสตร์ สามารถช่วย ผู้บูชาสมความปรารถนา การแต่งนิทາมี ความเกี่ยวข้องกับประสบการณ์ที่ได้รับ ในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่า ภูมารถองซึ่งเป็นความเชื่อทางไสยศาสตร์ น่าจะได้แพร่กระจายในหมู่ประชาชนนานแล้ว ก่อนการแต่งเรื่องชุมช้างชุมแพน

ศาสนาพุทธกับการแพร่กระจายของความเชื่อ เรื่องภูมารถอง

คนไทยนับถือศาสนาพุทธซึ่งเป็น ความเชื่อหลัก แต่พุทธศาสนาเกิดมาได้ ขัดขวางความเชื่ออื่น ๆ ไม่ โดยเฉพาะความเชื่อ ศาสนาพราหมณ์ ส่วนความเชื่อดังเดิมก็ยังคง ฝังลึกอยู่ในความคิดของคนไทย เช่น ความเชื่อ เรื่องผี เรื่องนาค เป็นต้น ต่างก็ได้สืบทอดกันมา จนถึงปัจจุบัน ในกระบวนการนี้ ศาสนาพุทธได้ แสดงบทบาทในการส่งเสริมให้ความเชื่อเหล่านี้ ได้มีการผสมผสานกันและสืบทอดต่อ ๆ กันมา

ศาสตราจารย์สายชล สัตยานุรักษ์ นักวิชาการ ของไทยเคยศึกษาเกี่ยวกับศาสนาพุทธ ไทยใน รัชกาลที่ 1 ท่านเห็นว่า ศาสนาพุทธ ไทย เป็น ศาสนาพุทธแบบมนุษยนิยม หมายความว่า คนไทยบรรลุเป้าหมายทางชีวิตด้วยความสามารถ

ของตนเอง และวิถีทางที่ใช้ก็ต้องมีเหตุมีผล และเน้นประสานการณ์มากยิ่งขึ้น ในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอนปลาย การพัฒนาทางเศรษฐกิจ และสังคมทำให้การพัฒนาของศาสนาพุทธไทย มีสองลักษณะ หนึ่งคือ ความเชื่อทางศาสนา พุทธของพวชชนชั้นกระถุมพิมีลักษณะแบบมนุษยนิยม ส่องคือ ความวุ่นวายทางสังคม ส่งผลให้ศาสนาพุทธมีการพัฒนาไปในทางที่เน้นเรื่องไสยาสตร์ ซึ่งทำให้คนที่เชื่อถือกำลังเหนือธรรมชาติและอธิฐานการปกปักษากลายจากเทวคำมีจำนวนมากยิ่งขึ้น (สายชล สัตยานุรักษ์, 2546, หน้า 51, 193)

พิธีสู่ขวัญต่าง ๆ ก็มีองค์ประกอบของศาสนาพุทธด้วย ปัจจุบันนี้ พิธีต่าง ๆ รวมถึงพิธีทางศาสนาพราหมณ์ต่างมีส่วนร่วมของพระสงฆ์ พิธีทำขวัญเด็กที่ทำกับเด็กแรกเกิด กีเซ่นกัน ได้ละเอียดท่อนให้เห็นถึงการผสมผสานระหว่างศาสนาพุทธ ศาสนาพราหมณ์และความเชื่อดั้งเดิมด้วย เมื่อเริ่มพิธีเด็กต้องเข้าไปนั่งในวงด้วยสายสิญจน์พร้อมกับพ่อแม่ ส่วนคนอื่น ๆ จะต้องอยู่ด้านนอก หมอบขวัญผู้ทำพิธีจะบูชาพระรัตนตรัย กล่าวชุมนุมเทวคุ ให้วัตถุครุอجاجารย์ แล้วตั้งนะโน 3 จบ เชิญครุมาชุมนุมในพิธี เชิญขวัญให้กลับมาคืน

สู่ตัว เชิญเทวคำมาปกปักษากาเด็ก เสร็จแล้ว พระสงฆ์จะเจริญชัยมงคลคาถา หมอบขวัญจะทำพิธีเทียนเทียน ทั้งเทียนเอกสาร เทียนโท๊ เทียนตรี แล้วดับเทียนให้ครบเทียนลอยไปถูกตัวเด็ก 3 ครั้ง เสร็จแล้วจะป้อนมะพร้าวอ่อน ขนมในนายครรภ์ให้เด็กรับประทานเป็นอันเสร็จพิธี ในช่วงนี้ วันรุ่งขึ้นจะนำอาหารไปถวายพระ อีกครั้งเป็นอันเสร็จพิธีโดยสมบูรณ์

เราจึงเห็นได้ชัดเจนว่า พระสงฆ์มีความสำคัญมากในพิธีนี้ แม้แต่ด้วยสายสิญจน์ที่ใช้ในพิธีก็เป็นตัวแทนของศาสนาพุทธด้วย เพราะด้วยสายสิญจน์มีความศักดิ์สิทธิ์ซึ่งเกิดจากพระพุทธมนต์ที่พระท่านสาดสาชาฯ หรือเสกเป่าไว้ ถือกันว่าสามารถป้องกันอันตราย เช่น ภัยพิปากฯ ได้ และถือว่าเป็นด้วยมงคล (สายสิญจน์, 2556)

ในกระบวนการสร้างกุมารทอง พระสงฆ์มักมีส่วนร่วม พระสงฆ์บางรูปแสดงบทบาทเป็นพ่อมดมีความสำคัญในการให้ความลึกลับกับความเชื่อกุมารทอง พิธีไสยาสตร์นั้นขาดพ่อมดไม่ได้ ความเชื่อถือในกำลังทางไสยาสตร์ที่พ่อมดได้ยึดครองก็มาจากความเชื่อมั่นต่อผู้ที่เป็นพ่อมด (马塞尔·莫斯 昂利·于贝尔: 《巫术的一般理论 献祭的性质与功能》广西师

献祭的性质与功能广西师范大学出版社，2007 年，第 8 页) ความเชื่อเรื่องกุமารทองก็เป็นความเชื่อทางไสยศาสตร์ ในอดีต ผู้ที่สร้างกุมารทองนอกจากมีพ่อมดแล้ว ยังมีพระสงฆ์อีกด้วย คนไทยถือว่า วิญญาณของทารกหรือเด็กชายที่ไม่สามารถไปเกิดใหม่และจำต้องวนเวียนอยู่บนโลกนี้ ถ้ามีพระสงฆ์รูปใดได้พบเข้า ก็จะเรียกวิญญาณเหล่านี้มาด้วยธรรม และให้ศีลให้พร แล้วค่อยล้างเป็นกุมารทอง จนกระทั่งมีผู้บุชามาเชิญกุมารทองไปเลี้ยงไว้เป็นลูก ถือว่าได้ให้ที่อยู่อาศัยแก่วิญญาณเด็กเหล่านั้น ในขณะเดียวกัน กุมารทองก็จะช่วยนำความโชคดีและเงินทองให้แก่ผู้ที่บุชาด้วย

ปัจจุบันนี้ ผู้ที่ยังคงสร้างกุมารทองด้วยศพทารกจริง ๆ ถือว่าเป็นคนที่มีคุณธรรมอันดี แต่ส่วนใหญ่ก็สร้างด้วยวัสดุอื่นแทนศพทารก และผู้สร้างมักจะเป็นหลวงพ่อหรือเจ้าอาจารย์ เวลาผู้บุชามาเชิญกุมารทอง มักจะต้องนิมนต์พระสงฆ์มาปลุกเสกด้วย ในประเทศไทย กุมารทองที่นิยมมาก ได้แก่ กุมารทองที่สร้างจากหลวงพ่อเต๋ วัดสามัคคี จ.นครปฐม²

พระสงฆ์ของประเทศไทยได้รับความเคารพเป็นพิเศษจากชาวบ้านหัวใจ เพราะฉะนั้น ผู้ศึกษาเห็นว่า พระสงฆ์ดังกล่าว

มีบทบาทสำคัญในการผลักดันให้ผู้คนเชื่อถือ กำลังหนึ่งอธรรมชาติของกุมารทอง ที่สำคัญที่สุด หลักการปฏิบัติของผู้บุชากุมารทองสอดคล้องกับคำสอนของศาสนาพุทธ ทำให้ความเชื่อในกุมารทองสามารถพัฒนาได้ดีในสังคมไทย ศาสนาพุทธถือความเกี่ยวเนื่องกันด้วยเหตุผลเป็นพื้นฐานทฤษฎี และสอนให้คนไทยรู้ว่า ทำดีได้ดี ทำชั่วได้ชั่ว เพราะฉะนั้น ทศนคติที่ต้องทำตามกฎศิลธรรมเป็นที่นิยมมากในประเทศไทย

การเลี้ยงกุมารทองนั้น ถือว่าเป็นการทำบุญ ถ้าผู้บุชาปฏิบัติตด้วยกุมารทองดี ๆ และทำบุญบ่อย ๆ ไม่เพียงแต่จะช่วยให้วิญญาณของเด็กที่ต้องวนเวียนอยู่บนโลกนี้ได้มีที่อยู่อาศัย หากยังเป็นการช่วยกุมารทองสะสมบุญเพื่อไปเกิดใหม่ และผู้บุชาจะได้รับการตอบแทนจากกุมารทอง ในสังคมไทย ผู้บุชา กุมารทอง ส่วนใหญ่เชื่อว่า กุมารทองเคยได้รับคำสอนจากพระสงฆ์ หน้าที่ของกุมารทองคือช่วยเหลือมนุษย์แทนที่จะทำร้ายมนุษย์ เพราะฉะนั้น คนไทยเชื่อกันว่า การเลี้ยงกุมารทองนั้นจะช่วยให้ตนเองได้บุญ แต่ถ้าผู้บุชาจะใช้กุมารทองมาทำในสิ่งที่ไม่ดี ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ละเมิดจริยธรรมนั้น ผู้บุชา

ไม่เพียงแต่จะไม่ได้ความช่วยเหลือจากกุมารทอง หากยังจะต้องได้รับกรรมอีกด้วย หลักการปฏิบัติของความเชื่อกุมารทอง สอดคล้องกับจริยธรรมของพุทธศาสนาไทย ทำให้กุมารทองได้แพร่กระจายในประเทศไทยอย่างมีเหตุมีผล

สื่อมวลชนในยุคเทคโนโลยีขั้นสูงกับการเผยแพร่องค์ความเชื่อเรื่องกุมารทอง

คนที่นับถือศาสนาพุทธเป็นหลักนั้น มักมองความเชื่อเรื่องกุมารทองเป็นความเชื่อทางไสยาสตร์ที่ไม่น่าส่งเสริม แต่ปัจจุบันนี้ ความเชื่อกุมารทองมีแนวโน้มที่เป็นความเชื่อที่มีคนนิยมมากขึ้นเรื่อยๆ ผู้ศึกษาเห็นว่า เรื่องราวที่นำเสนอในข่าว ภาพนิทรรศและวรรณกรรมร่วมสมัย การเผยแพร่บนสื่อ อินเทอร์เน็ตและกิจกรรมเชิงพาณิชย์ต่างมีบทบาทสำคัญในการกระตุ้นการเผยแพร่องค์ความเชื่อกุมารทอง

สื่อมวลชนมีบทบาทในระดับแนวหน้า กับการเผยแพร่องค์ความเชื่อกุมารทอง ตัวอย่างเช่น นายเพชรจ้า ซึ่งเป็นดีเจของ ในทีคลับชานติก้าในกรุงเทพ รอดตายหลังจากเกิดไฟไหม้ที่ชานติก้า เมื่อปี พ.ศ.2552

นายเพชรจ้าได้กล่าวขณะที่ให้สัมภาษณ์กับสื่อมวลชนว่า กุมารทองที่เขาเลี้ยงไว้เป็นเวลานานหลายปีได้ช่วยชีวิตเขาตั้งแต่นั้นมา การเลี้ยงกุมารทองก็ได้กลายเป็นเรื่องเปิดเผยในสังคมไทย หนึ่งปีต่อมา นายเพชรจ้าได้กล่าวในขณะที่ให้สัมภาษณ์กับสื่อมวลชนว่า กุมารทองของเขายังคงหายไปหลังจากเหตุการณ์ไฟไหม้ครั้งนั้น ผู้ศึกษาเห็นว่า กุมารทองคงจะถูกไฟไหม้ไปแล้วด้วยเหตุที่ว่าการเผยแพร่องค์ความเชื่อทำให้ผู้คนสนใจกุมารทองมากขึ้น อาจมีคนหลงในกุมารทองของนายเพชรจ้า เกิดความอ邪国有资产ได้เดียบไฟไหม้ไป หลังจากนั้น ข่าวเกี่ยวกับกุมารทองก็ออกมารือญาณีส่วน กระตุ้นการเผยแพร่องค์ความเชื่อกุมารทอง

ผู้ศึกษาค้นหาข้อมูลนั้นเริ่บใช้ตุ๊กเกิดพบข่าวเกี่ยวกับกุมารทองมีอยู่ไม่น้อย เช่น ไทยรัฐออนไลน์ออกข่าวเกี่ยวกับกุมารทอง 6 ข่าวเมื่อเดือนพฤษภาคม ปีพ.ศ. 2555 ได้แก่ รายงานข่าวเมื่อวันที่ 21 พฤษภาคม 2555 ได้เสนอว่า บรรดาเซียน hairy ยืนชี้เงื่อนองศพหารกุมารทองเพื่อตั้งใจจะนำเครื่องเช่นไปไหว้ขอเลขเด็ด รายงานข่าวเมื่อวันที่ 23 พฤษภาคม 2555 ได้เสนอว่า ชาบทารกที่ผ่านพิธีปลูกเสกเป็น 6 กุมารทอง เอี้ยวนไม่เลิก

ด้านผู้สื่อข่าวไทยรัฐเจอดีถ่ายภาพพิสูจน์พบ ดวงไฟ 4 ถึง 5 ดวง และเมื่อวันที่ 24 พฤษภาคม 2555 อุทลงช่า เจ้าอาวาสเดือนผู้ศรัทธาว่า ถ้าเลี้ยงกุมารทองได้ไม่ดีจะได้รับกรรม และ กัดค้านการสร้างกุมารทองด้วยศพหารกริงฯ เรียกร้องให้สร้างด้วยวัสดุอื่นๆ แทน เป็นต้น ข่าวเหล่านี้ได้กลายเป็นเครื่องมือสำคัญ ในการส่งเสริมการแพร่กระจายความเชื่อเรื่อง กุมารทอง

gapbyntr และวรรณกรรมร่วมสมัย เป็นปัจจัยสำคัญอีกอย่างหนึ่งในการผลักดัน การแพร่กระจายความเชื่อเรื่องกุมารทอง ประเทศไทยเป็นประเทศที่อุดมไปด้วยตำนาน พื้นบ้านที่เกี่ยวกับเรื่องผี ส่วนวรรณกรรมร่วมสมัย ที่เกี่ยวกับวัฒนธรรมความเชื่อถือเดิมที่มีอยู่ มากมาย gapbyntr และละครผีของประเทศไทย มีเชื่อสืบมากทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ทั้งนี้ได้ผลักดันให้ผู้คนเชื่อเรื่องผีมากขึ้น อาทิ เรื่อง นางนาค ซึ่งเป็นเรื่องเล่าเกี่ยวกับผีตายทั้งกลุ่ม เป็นที่รู้จักกันดีในประเทศไทย ตั้งแต่ศตวรรษที่ 20 ของศตวรรษที่ 20 จนถึงปัจจุบัน เรื่องนี้ ได้ถูกสร้างเป็นละคร โทรทัศน์ 4 ครั้ง และ gapbyntr 16 ครั้ง (ศุภลักษณ์ ปัญโญ, 2553, หน้า 10)

นอกจากgapbyntr และละครโทรทัศน์แล้ว เรื่องราวของแม่นาคยังมีการแสดงรูปแบบอื่นๆ ชนทำให้คนไทยจำนวนมากเชื่อว่าผีแม่นาค มีจริง ปัจจุบันมีศาลแม่นาคตั้งอยู่ที่วัดมหาบูชา เขตสวนหลวง กรุงเทพมหานคร ภายในศาล นอกจากมีรูปปั้นแม่นาคแล้ว ยังมีรูปปั้น เด็กทรงกระต่ายในห้องของแม่นาค มีผู้คน ท่องเที่ยวมาไหว้แม่นาคทุกวัน ก่อนที่จะถ่ายทำ gapbyntr หรือละครเรื่อง นางนาค กองถ่าย ต่างๆ นักจะมาไหว้บวงสรวงที่นี่ โดยหวังว่า ผีแม่นาคจะช่วยให้gapbyntr หรือละครที่ถ่ายออกมารับความสำเร็จ

หลาบปีที่ผ่านมา gapbyntr หรือละคร โทรทัศน์ที่เกี่ยวกับเรื่อง ไสยาสตร์รวมทั้ง เรื่องกุมารทองมีจำนวนไม่น้อย เช่น ปีพ.ศ. 2554 มีละคร โทรทัศน์เรื่อง คณสุศิริ คุณพระช่วย ปีพ.ศ. 2555 มีเรื่องกันล่าผี: การเลี้ยงกุมารทอง และgapbyntr ที่ถ่ายในปีเดียวกัน เรื่อง อภินิหาร กุมารทองกะลุนนิติ ซึ่งเป็นผลงานการทำกับ ของผู้กำกับสุกฤษฎิ์ บุนนาค gapbyntr หรือ ละคร โทรทัศน์ดังกล่าวต่างมีเนื้อหาเกี่ยวกับ กุมารทอง ความลึกลับของกุมารทองจึงได้ แพร่หลายเนื่องจากgapbyntr และละคร เหล่านี้

ปัจจุบันนี้ ยังมีคนบางคนสร้างกุมารทองด้วยศพทารกจริง ๆ หรือนำ้มันจากศพ ซึ่งถือว่าเป็นการกระทำที่ผิดศีลธรรมหรือผิดกฎหมาย เช่น รายงานข่าวแจ้งว่า ตำรวจกรุงเทพฯ ได้ยึดศพทารก 2000 กว่าตนที่วัดไผ่เงินเมื่อเดือนพฤษภาคม 2553 ซึ่งเป็นข่าวที่ทำให้ประชาชนทั่วโลกตกใจ ต่อมา ในปีพ.ศ. 2554 มีหนังชื่อศพเด็ก 2002 ซึ่งถูกสร้างขึ้นตามข่าวนี้ เพื่อเปิดเผยประภากฎการณ์ที่ผิดศีลธรรมหรือผิดกฎหมายในสังคมไทย ผู้ศึกษาเห็นว่า ภาพนั้น ละคร โทรทัศน์และวรรณกรรมร่วมสมัย ได้ผลักดันให้มีการแพร่กระจายความเชื่อเรื่องกุมารทอง โดยเฉพาะการแพร่กระจายในต่างประเทศ เนื่องจากว่าหนังฟิล์มชื่อเดียวกัน

อนึ่ง อิทธิพลการเผยแพร่ความรู้ ผ่านอินเทอร์เน็ตก็มองข้ามไม่ได้ ปัจจุบันนี้ เราสามารถค้นหาข่าวสารที่เกี่ยวกับกุมารทองบนอินเทอร์เน็ต ได้อย่างง่ายดาย ตึกตากุมารทอง หรือพระเครื่องกุมารทองนอกจากมีจำหน่ายในร้านค้าแล้ว ยังมีจำหน่ายผ่านอินเทอร์เน็ต อีกด้วย นอกจากนี้แล้ว บรรดาผู้ศรัทธาบ้าง ได้จัดตั้งสมาคมและชมรมกุมารทองบนอินเทอร์เน็ต อีกด้วย เริ่บใช้ต่อกุมารทองจะมีข้อมูลแนะนำ

ประวัติกุมารทอง วิธีการเลี้ยงและการใช้งาน กุมารทอง วิธีการติดต่อกับกุมารทอง และข้อมูลรูปทรงของกุมารทอง เป็นต้น อินเทอร์เน็ตมีความสำคัญในการส่งเสริมกิจกรรมเชิงพาณิชย์ การค้นหาข้อมูลและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้ศรัทธามีบทบาทสำคัญต่อการส่งเสริม การแพร่กระจายความเชื่อเรื่องกุมารทอง

เหตุผลและสภาพการณ์ความเชื่อกุมารทองในประเทศไทย

ความเชื่อกุมารทองแพร่หลายในประเทศไทยเป็นสำคัญ ในขณะเดียวกัน ก็มีอิทธิพลในภูมิภาครอบ ๆ ด้วย จีนเป็นประเทศที่สำคัญประเทศไทยนั่งในการรับเอาความเชื่อกุมารทองของไทย หลายปีที่ผ่านมา คนจีนที่นิยมเลี้ยงกุมารทองมีจำนวนเพิ่มมากขึ้น โดยหวังว่ากุมารทองจะนำความสำเร็จ ทรัพย์-สมบัติหรือคู่รักให้แก่ตน ผู้ศึกษาเห็นว่า ความเชื่อเรื่องผีที่ยังฝัง根柢ในจิตใจของคนจีน วัฒนธรรมทางไสยศาสตร์และการติดต่อแลกเปลี่ยนระหว่างประเทศไทยนับวันจะมากขึ้น กล่าวได้ว่า การแพร่กระจายของความเชื่อเรื่องกุมารทองในประเทศไทยไม่ค่อยเหมือนกับในประเทศไทย

วัฒนธรรมทางไสยศาสตร์เป็นวัฒนธรรมจีนแบบดั้งเดิมที่มีประวัติยาวนานมากซึ่งมีอิทธิพลในวงกว้าง ความเชื่อเรื่องภูตผีปีศาจของจีนมีมาตั้งแต่โบราณ ตั้งแต่สมัยชุนชิว (ก่อน ค.ศ. 770 - ก่อน ค.ศ. 476) คนจีนก็มีความเชื่อถือเรื่องภูตผีปีศาจอย่างหนึ่นเช่นอยู่แล้ว (晁福林春秋时期的鬼神观念及其社会影响《历史研究》[J] 1995 年第 5 期第 21 页) ในสมัยราชวงศ์ชัน (ก่อน ค.ศ. 202 - ก่อน ค.ศ. 220) ความเชื่อเรื่องภูตผีปีศาจมีอิทธิพลต่อประเพณีและความเชื่อพื้นเมืองต่าง ๆ ซึ่งเป็นเหตุของการดำเนินคบครดาพ่องดแม่模ด ผู้ที่เป็นพ่องดแม่模ด มีบทบาทสำคัญในสังคมมาก คนชันถือว่าเทพเจ้าหรือภูตผีปีศาจนั้นมีอิทธิพลต่อวิสาหกรรมมุนich จึงนิยมเช่นไหว้เทพเจ้าหรือภูตผีปีศาจกันเพื่อขอพรป้องกันภัยหรือทำร้ายคนอื่น โดยมีพ่องดแม่模ดเป็นคนกลางติดต่อกับกำลังเหนือธรรมชาติ (具圣姬汉代的鬼神观念与巫者的作用《史学集刊》[J] 2001 年第 2 期第 25 页) ไสยศาสตร์ถูกนำมาใช้ด้านการรักษาโรค การเย็บชิงอำนาจ และการทำสังหาร ฯลฯ เป็นเวลานาน ส่วนเรื่องไสยศาสตร์แบบการเลี้ยงภูตผีปีศาจ ไว้ใช้งานก็มีประวัติยาวนานถึง

หลาภันปี

โดย วเชียน ศาสตราจารย์ของสถาบันการศึกษาทางศาสนาหัวทิยาลัยจีนอี แห่งได้วันกล่าวว่า การเลี้ยงภูตผีปีศาจในประเทศไทยมีมาตั้งแต่สมัยชุนชิวซึ่งมีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรด้วย³ เมื่อปี ค.ศ. 1768 ทางภาคตะวันออกและภาคกลางของประเทศไทยเคยเกิดเหตุการณ์หวัดหวันไสยศาสตร์อย่างใหญ่หลวง กล่าวก็อ กนในภูมิภาคนั้นเชื่อกันว่ามีคนบางคนสามารถโนยวิญญาณของคนที่ชักวิตอยู่และควบคุมวิญญาณเหล่านี้ไปช่วยเหลือประชาชนให้แก่ตนของวิธีการขโมยวิญญาณเรียกว่า “เริกขวัญ” (孔力飞: 《叫魂·1768 年中国妖术大恐慌》[M] 上海三联书店, 2012 年, 第 28 页) จนถึงศตวรรษที่ 21 นี้ เรื่องไสยศาสตร์ยังเป็นปรากฏการณ์ที่เห็นได้บ่อย ๆ ในสังคมจีน วัฒนธรรมทางไสยศาสตร์อันหนึ่นเช่นกันเป็นพื้นฐานความคิดของคนจีนในการรับเอาความเชื่อกุมารทองที่แพร่กระจายเข้ามายากประเทศไทย

หลาภันปีที่ผ่านมา คนจีนที่ไปเที่ยวศึกษาหรือทำธุรกิจที่ประเทศไทยเชยตัววันออกเนียงได้มีจำนวนมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะที่ประเทศไทย

ในขณะเดียวกัน คนไทยที่มาประเทศไทยก็มีจำนวนไม่น้อย การติดต่อระหว่างกันทำให้คนจีนได้เข้าใจประเพณี วัฒนธรรม รวมทั้งความคิดความเชื่อของคนไทยได้มากยิ่งขึ้น

อนึ่ง เนื่องจากว่าภาคพยนตร์และลักษณะ
โภรทัศน์ไทยมีชื่อเสียงมากในต่างประเทศ
โดยเฉพาะหนังผีไทยได้รับความสนใจมาก
ในประเทศจีน เช่น หนังผีไทยเรื่อง นางนาก
ชัตเตอร์ กดติดวิญญาณ ลุงบุญมีระลึกชาติ
เป็นต้น และลักษณะโภรทัศน์ที่ดัดแปลงจาก
นานาชาติ เช่น รอยไหม กี่เพ้า สาปภูษา เป็นต้น
ต่างหาดูบนอินเตอร์เน็ตได้ง่าย ๆ ภาคพยนตร์
ลักษณะโภรทัศน์และวรรณกรรมซึ่งมีเนื้อหา
เกี่ยวข้องกับเรื่องกุมารทอง กล้ายเป็นสื่อ
สำคัญที่คนจีนสัมผัสกับวัฒนธรรมทาง
ไสยศาสตร์ของไทยซึ่งประกอบด้วยความเชื่อ
กุมารทอง

หลายสินปีมานี้ อ่องกง มาเก๊า และ
ไต้หวันมีการติดต่อกับประเทศไทยเชี่ย
ตะวันออกเฉียงใต้มากกว่าแผ่นดินใหญ่จีน
จึงได้รับอิทธิพลวัฒนธรรมเชี่ยตะวันออก
เฉียงใต้รวมถึงประเทศไทยมากกว่า อ่องกง
มีภาพชนชั้นนำมายที่ใช้สไตร์การแต่ง
หนังสือของประเทศไทย เช่น การเลี้ยงผี 10

ยอดไสยศาสตร์ເອເຊີຍຕະວັນອກເນື່ອງໃຫ້
ຄນເລື່ອງພີ້ທີ່ຢູ່ວຽກເຈັບສິນ

นอกจากภาพนิทรรศแล้ว ยังมีข่าวจำนวน
ไม่น้อยที่มีเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเดี้ยง
กุมารทองของค่าาช่องกงและ ได้หัวน
คงฟังซินดี นิตยสารช่องกงเคลียรขางานข่าว
หลายครั้งว่า ค่าาช่องกงและ ได้หัวนหลายคน
เดี้ยงกุมารทองไว้เพื่อพัฒนาอาชีพการแสดง
ของตน เช่น เมื่อวันที่ 5 สิงหาคม 2551
รายงานข่าวแจ้งว่า เหลียงล้อซือไปขออาจารย์
คนหนึ่งชื่อเซียวอัน ให้ช่วยนำโชคดีแก่ตน
ด้วยนำ้มันศพารก⁴

เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม 2551 รายงานข่าว
แจ้งว่า จังปือจือเลี้ยงกุมารทองที่บ้าน⁵
อนึง อาชญากรรมเกี่ยวกับความเชื่อกุมารทอง
ก็ได้ดึงดูดความสนใจของผู้คนมาก เช่น
ผิงกวอเร่อเป้า ในหนังสือพิมพ์ได้หัวข้อรายงาน
ข่าวแจ้งว่า เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2555 มี
ชาวไถ่หัวคนหนึ่งถูกจับกุมฐานลักลอบ
นำเข้าสภาพการณ์ที่ได้ผ่านการปลูกเสกเป็น
กุมารทองจำนวน 6 ศพ⁶ วัฒนธรรมทาง
การบันเทิงและป่าวาระของส่องคงและได้หัวข้อ⁷
ได้รับความสนใจจากคนแผ่นดินใหญ่เงินเป็น⁸
ระดับหนึ่งกล่าวได้ว่าการติดต่อกันประเทศไทย

โดยผ่านช่องทางมาเก๊าและได้หัวนกเป็นปัจจัยสำคัญในการกระตุ้นการแพร่กระจายความเชื่อกลางในแผ่นดินใหญ่จีน

หลายปีที่ผ่านมา ในแผ่นดินใหญ่จีน
ความเชื่อเรื่องกุมารทองได้กล้ายเป็นความเชื่อ
ที่มีผู้นับถือมากขึ้นเรื่อย ๆ ธุรกิจพระเครื่อง
ของประเทศไทยริมแม่น้ำนิยมในแผ่นดินใหญ่จีน
ไม่เพียงแต่มีเว็บไซต์เฉพาะจำหน่ายพระเครื่อง
บนอินเทอร์เน็ตเท่านั้น ในเมืองใหญ่ ๆ เช่น
ปักกิ่ง เชียงไช กวางโจวและเซินเจิ้นก็มีร้านค้า
ที่จำหน่ายพระเครื่องจำนวนไม่น้อย กุมารทอง
ก็ทำเป็นพระเครื่องชนิดหนึ่งจำหน่ายใน
ร้านค้าเหล่านี้ด้วย

เมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2555 สื่อมวลชน
ในเมือง ได้รายงานข่าวว่า กวอเหม่เหม่ ซึ่ง
เป็นหญิงสาวที่มีชื่อเสียงในอินเทอร์เน็ต
ของจีนกีสนใจการเลี้ยงกุมารทอง และได้ทำ
ธุรกิจเกี่ยวกับกุมารทอง กวอเหม่เหม่ กล่าว
ในขณะที่ให้สัมภาษณ์กับสื่อมวลชนในเมือง ว่า
ราคากุมารทองในประเทศจีนสูงมาก ผู้ที่
ศรัทธามากจะเป็นสาวโสดที่มีอายุระหว่าง 20
ถึง 40 ปี และจะเป็นชนชั้นคนงานคือปักขาว
หรือนักแสดง พากษาเลี้ยงกุมารทอง ไว้เพื่อขอ
โชคทรัพย์ คุ้รัก และการช่วยเหลือจากกุมารทอง⁷

ผู้ศึกษาเห็นว่า ปัจจุบันนี้ คนจีนที่เลี้ยงกุ마รทอง ส่วนใหญ่ก็เพื่อผลประโยชน์ของตนเองเท่านั้น ซึ่งไม่เหมือนกับคนไทยที่เลี้ยงกุมาารทอง นอกจากจะเลี้ยงเพื่อผลประโยชน์ของตนเองแล้ว ยังเป็นการช่วยกุมาารทองสะสมพรเพื่อไปเกิดใหม่ ปัจจุบัน ความเชื่อเรื่องกุมาารทองได้แพร่กระจายในกลุ่มคนที่อยู่ในเมืองใหญ่ ๆ และมีภาวะเศรษฐกิจที่ค่อนข้างดีเนื่องจากว่า ราคากุมาารทองสูง และคนกลุ่มนี้สามารถ สัมผัสกับวัฒนธรรมต่างประเทศได้สะดวกง่ายกว่า แต่เนื่องจากประเทศจีนไม่ส่งเสริม การนับถือศาสนาหรือสิ่งหนึ่งหนึ่งเช่นชาติ ผู้ครับท้าทั้งหลายในประเทศไทยจึงยังไม่ค่อยยอมเปิดเผยเรื่องการเลี้ยงกุมาารทองของตน

ความเชื่อเรื่องกฎหมายของประเทศไทย
ไม่เพียงแต่ได้แพร่กระจายในประเทศไทย
เท่านั้น หากยังแพร่กระจายไปถึงประเทศไทยอีก ๑
ในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ด้วย แม้กระทั่ง
ประเทศไทยพัฒนาแล้ว เช่น ญี่ปุ่น ออสเตรเลีย^๑
และสหรัฐอเมริกา เมื่อเดือนกรกฎาคม พ.ศ.
๒๕๕๕ สำรวจไมอา้มีสหราชฐอเมริกาได้พบศพ
ทราบ ๒ ศพในกระเพาะเดินทางของชาวคิวบา
๒ คน ทั้งสองคนบอกว่า พ่อแมเป็นคนที่ให้
พวกเขานำศพทราบกลับคิวบา สรุปแล้วก็คือ

ความเชื่อกุมารทองและการกระทำที่ผิดกฎหมาย
หรือจริยธรรม เพราะความเชื่อนี้กำลังได้รับ¹
ความสนใจจากชาวโลกมากขึ้น

บทสรุป

จากการศึกษาวิเคราะห์ ผู้ศึกษาเห็นว่า
ความเชื่อเรื่องผี ความเชื่อทางพุทธศาสนา
รวมทั้งบทบาทของสื่อมวลชนในยุค²
เทคโนโลยีชั้นสูง เป็นปัจจัยสำคัญที่ผลักดัน³
ให้ความเชื่อกุมารทองแพร่กระจายทั่ง
ภัยในประเทศไทยและต่างประเทศอย่าง
กว้างขวาง เราปฏิเสธไม่ได้ว่า ความเชื่อนี้
ทำให้เกิดผลกระทบเชิงลบแก่สังคม ได้ให้
โอกาสแก่บรรดานักธุรกิจทำการค้าขายที่
หลอกลวงลูกค้า ซึ่งเป็นการกระทำที่ผิด
จริยธรรมหรือกฎหมาย และไม่เอื้อต่อเศรษฐกิจ⁴
ของสังคมด้วย อาจเป็นเพราะสาเหตุนี้ความเชื่อ⁵
กุมารทองจึงถูกคนไทยที่มีการศึกษาสูงมองข้าม

อย่างไรก็ตาม ผู้ศึกษาเห็นว่า ความเชื่อ⁶
กุมารทองนั้นแสดงให้เห็นถึงสภาพทางจิต
ของมนุษย์ปัจจุบันในระดับหนึ่ง เราไม่ควร
ลงความเห็นอย่างง่าย ๆ ว่า ความเชื่อกุมารทอง
เป็นแค่ไสยศาสตร์หรือเป็นโครงการของมนุษย์
เท่านั้น อันที่จริง ในทุกวันนี้ ไม่ว่าวิทยาศาสตร์

และเทคโนโลยีเจริญก้าวหน้าเท่าไร คนจีนที่
อยู่ในศตวรรษที่ 21 ก็ยังเชื่อเรื่องไสยศาสตร์
เหมือนกันซึ่งจะเห็นได้จากชีวิตประจำวัน⁷
ของคนจีนอย่างง่ายดาย เช่น ผู้หญิงที่ตั้งครรภ์
อยู่แล้วจะไม่กินเนื้อกระต่ายเพราะกลัวว่าลูก
ของตนจะมีปากแหว่ง การชอบเลขทะเบียน⁸
รถและหมายเลขโทรศัพท์ที่มีเลข 8 หรือ 6
และไม่ชอบเลข 4 ด้วย การเลือกเวลาและวันที่⁹
ที่เปิดร้านและการจัดพิธีเชิดสิงโต เป็นต้น
ทั้งหมดนี้ได้แสดงให้เห็นว่า ไม่ว่าในสมัย¹⁰
โบราณหรือปัจจุบัน มนุษย์เราจะไม่มีวันหยุดนิ่ง¹¹
ที่จะแสวงหาวิธีการเพื่อให้ชีวิตสุขสบาย และ
เรื่องไสยศาสตร์ก็เป็นวิธีหนึ่ง ปัจจุบันนี้ มีคน
จำนวนมากยอมรับบทบาทของไสยศาสตร์¹²
เห็นว่าไสยศาสตร์สามารถช่วยให้ตนเอง¹³
พ้นจากปัญหาต่าง ๆ และเป็นยาแก้โรคจิตได้¹⁴
อีกด้วย (叶舒宪. 《神话意象》[M] 北京大学
出版社, 2007 年, 第 128 页) เพราะฉะนั้น¹⁵
ผู้ศึกษาเห็นว่า เรายังมีท่าทีที่เหมาะสมต่อ¹⁶
ความเชื่อเรื่องกุมารทอง ไม่ควรดูถูก เราต้อง¹⁷
เคารพเสริมภาพของบุคคลในเรื่องความเชื่อ¹⁸
ทางศาสนา ส่วนการที่ความเชื่อเรื่องกุมารทอง¹⁹
จะแพร่กระจายในต่างประเทศอย่างต่อเนื่อง²⁰
และมีผลกระทบอย่างกว้างขวางยิ่งขึ้นหรือไม่²¹

บังคงเป็นประเด็นสำคัญที่น่าสนใจและน่า
ศึกษาวิจัยอีกต่อไป

เชิงอรรถ

¹<http://baike.baidu.com/view/3017705.htm>

²<http://go.huanqiu.com/culture/asia/2012-07/2926905>

³<http://baike.baidu.com/view/3017705.htm>

⁴<http://stock.591hx.com/article/2012-05-20/0000499375s.shtml>

⁵<http://stock.591hx.com/article/2012-05-20/0000499375s.shtml>

⁶<http://news.qq.com/a/20120519/000301.htm>

⁷<http://q.sohu.com/q/25626/t/55700859>

บรรณานุกรม

กุนารทอง. (2556). คืนเมื่อ 28 มีนาคม 2556, จาก <http://www.th.wikipedia.org/wiki>

ความรู้ปีประกอบการเรียนวิชาภาษาไทย (2556). คืนเมื่อ 28 มีนาคม 2556,

จาก <http://www.mwk.ac.th/Alluser/wimolrat/>

ศุภลักษณ์ ปัญโญ. (2553). บทบาทของผีในนิทานพื้นบ้านล้านนา. เชียงใหม่: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สายชุด สัตยานุรักษ์. (2546). สมเด็จฯ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ การสร้างอัตลักษณ์ "เมืองไทย" และ "ชื่น" ของชาวสยาม. กรุงเทพฯ: มติชน.

สายสุจัน. (2556). คืนเมื่อ 28 มีนาคม 2556, จาก <http://th.wikipedia.org/wiki>

栾文华:《泰国文学史》[M] 社会科学文献出版社, 1998 年

具圣姬汉代的鬼神观念与巫者的作用《史学集刊》[J] 2001 年第 2 期

马塞尔·莫斯 昂利·于贝尔:《巫术的一般理论 献祭的性质与功能》

[M] 广西师范大学出版社, 2007 年

叶舒宪.《神话意象》[M] 北京大学出版社, 2007 年

晁福林春秋时期的鬼神观念及其社会影响《历史研究》[J] 1995 年第 5 期

<http://www.96555.cc/news/1/201207106985.html>

<http://www.mwk.ac.th/Alluser/wimolrat/>

<http://sabuy.sanook.com/product/popup/2644909/>

<http://www.bskk.com/thread-2720032-1-1.html>

<http://go.huanqiu.com/culture/asia/2012-07/2926905.html>

<http://www.thairath.co.th/content/region/>

<http://baike.baidu.com.cn/view/3017705.htm> <http://stock.591hx.com/article/2012-05-20/0000499375.shtml>

<http://news.qq.com/a/20120519/000301.htm>